

18. rujna 2020.

od 10:00 do 17:00 sati

**Izložbeni salon
"Ljudevit Šestić"**

**Gradska knjižnica
"Ivan Goran Kovačić"
Ljudevita Šestića 1
Karlovac**

1. ZELENI FESTIVAL – KARLOVAČKA ZELENA PRIČA

Stručni skup, Izložbeni salon "Ljudevit Šestić", od 10:00 do 14:30 sati

10:00 sati – Uvodna riječ

10:15 sati – Predavanje "Ekološko stanje tekućica u Karlovačkoj županiji", prof. dr. sc. Antun Alegro

11:00 sati – Izložba i predstavljanje posterskih izlaganja svih izlagača (ispred / ulazni hol knjižnice)

12:00 sati – Pauza

**12:30 sati – Predavanje "Uloga zelenih knjižnica u jačanju svijesti o održivom razvoju društva",
Božica Dragaš, viša knjižničarka**

**13:00 sati – Predstavljanje knjige grupe autora "Speleologija", Krešimir Raguž, arheolog i Dinko Stopić,
dipl. ing. građevine / predavanje "Namjena špilja u ljudskoj povijesti", Krešimir Raguž, arheolog**

14:00 sati – Izbor najboljeg postera

**Izložba fotografija "Rijeke Hrvatske" autora Antuna Alegra, Izložbeni salon
"Ljudevit Šestić", (postav se može razgledati od 18. do 30. 9. 2020.)**

**Sajam poljoprivrednih proizvoda OPG-ova Karlovačke županije, ispred
knjižnice, od 10:00 do 17:00 sati**

Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac

organizira

1. Zeleni festival – Karlovačka zelena priča

u

Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" Karlovac
Ljudevita Šestića 1, Karlovac

18. rujna 2020.

u trajanju od 10 do 17 sati

Festival se provodi uz financijsku potporu Ministarstva kulture RH
i suorganizaciju Grada Karlovca, Turističke zajednice grada Karlovca
te Javne ustanove Aquatika – Slatkovodnog akvarija Karlovac.

#visitkarlovac

Gradska knjižnica
"Ivan Goran Kovačić"
Karlovac

Karlovac, 18. rujna 2020.

Ove se godine po prvi puta u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" Karlovac održava Zeleni festival – Karlovačka zelena priča.

Izraz *zelena knjižnica* najčešće se upotrebljava u dva značenja. Prvo značenje odnosi se na knjižničnu zgradu koja je projektirana i izgrađena tako da u najmanjoj mogućoj mjeri nepovoljno utječe na okoliš. Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" zelena je knjižnica temeljena na arhitektonskim rješenjima njezine glavne zgrade. Drugo značenje vidljivo je kroz održavanje tematskih knjižničnih programa i aktivnosti te ciklusa "Karlovačka zelena priča" namijenjenog korisnicima i lokalnom stanovništvu.

Knjižnica se 2015. godine priključila nacionalnom projektu "Zelena knjižnica". Cilj je ovog projekta edukacija stanovnika o mjerama sigurnosti od negativnih klimatskih promjena i o njihovoj prevenciji. Ciklus "Karlovačka zelena priča" namijenjen je svim dobним skupinama korisnika, a ostvaruje se kroz programe, predavanja i radionice, predstavljanja knjiga, projekcije dokumentarnih filmova, izložbe, događanja na javnim površinama, uređenje knjižničnoga prostora i okoliša te radionice i posudbu knjiga na gradskom kupalištu Fuginovo, na obalama rijeke Korane, u ljetnim mjesecima.

Program događanja

- U okviru stručnog skupa sudjelovat će pozvani predavači, stručnjaci s područja prirodnih znanosti, te posterski izlagači. Izlaganjima će predavači svoje područje djelovanja približiti sudionicima kroz prijedlog multidisciplinarne suradnje, dati odgovore na pitanja vezana uz specifičnosti djelatnosti u knjižnicama te pružiti smjernice za njihov daljnji razvoj.
- U prostoru Izložbenog salona "Ljudevit Šestić" moći će se razgledati izložba fotografija "Rijeke Hrvatske" autora Antuna Alegra (postav se može razgledati do 30. 9. 2020.).
- U okviru festivala ispred knjižnice će se moći razgledati i kupiti domaći proizvodi OPG-ova iz Karlovačke županije.

Cilj stručnog skupa

Poticanje multidisciplinarne suradnje u provedbi programa koji motiviraju i potiču razvoj programa u *zelenim knjižnicama* te svijest o ekologiji.

Način rada

U prvom dijelu održat će se jedno pozvano izlaganje te izložba i predstavljanje deset posterskih izlaganja knjižničara Republike Hrvatske. U drugom će se dijelu održati još tri pozvana izlaganja i predstavljanje knjige grupe autora "Speleologija", urednika Gorana Rnjaka.

Programski i organizacijski odbor

Jasmina Milović, Anita Malkoč Bišćan, Sanja Graša, Gabrijela Vine, Vedrana Kovač Vrana, Lidiya Šajatović, Martina Barišić, Tatjana Basar, Mario Šimić i Miroslav Katić.

Moderatorice skupa:

Lidiya Šajatović i Anita Malkoč Bišćan

1. Zeleni festival – Karlovačka zelena priča, od 10:00 do 17:00 sati

PROGRAM

Stručni skup, Izložbeni salon "Ljudevit Šestić", od 10:00 do 14:30 sati

10:00 sati – Uvodna riječ

10:15 sati – Pozvano predavanje "Ekološko stanje tekućica u Karlovačkoj županiji", prof. dr. sc. Antun Alegro, Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Biološki odsjek

11:00 sati – Izložba i predstavljanje posterskih izlaganja svih izlagača (ispred / ulazni hol knjižnice)

- "**Zelena terasa knjižnice Voltino**", autorice: Jasmina Kurt i Marija Juranko Ladavac, Knjižnice grada Zagreba – Knjižnica Voltino
- "**Zelena priča naše škole**", autorice: Olivera Tadić i Majda Milevoj Klapčić, Srednja škola Mate Blažine Labin, školska knjižnica
- "**Zelena pismenost u školskoj knjižnici**", autorice: Jasna Milički, OŠ Marija Bistrica, i Ana Sudarević, OŠ Dubovac, Karlovac, školske knjižnice
- "**Pet nijansi zelene – ekoaktivnosti Knjižnice Marina Držića**", autorice: Ivana Freškira i Andreja Husnjak, Knjižnice grada Zagreba – Knjižnica Marina Držića
- "**Zeleni Dokudah**", autorice: Jasmina Sočo i Elvira Gotal, Knjižnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- "**Zelene aktivnosti Knjižnice FFZG**", autorice: Lana Zrnić i Blaženka Klemar Bubić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, sveučilišna knjižnica
- "**Zelena knjižnica Šibenik**", autorica: Melinda Grubišić Reiter, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik
- "**Energetskom obnovom do zelenije lokalne zajednice**", autorica: Sanja Graša, Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac
- "**Suradnja Gradske knjižnice Ante Kovačić s ekološkim udrugama**", autorice: Margareta Matijević Kunst i Maja Jurenić, Knjižnice grada Zagreba – Gradska knjižnica Ante Kovačić
- "**Zelena priča ZKD biciklista**", autorica: Karolina Zlatar Radigović, Zagrebačko knjižničarsko društvo

12:00 sati – Pauza

12:30 sati – Pozvano predavanje "Uloga zelenih knjižnica u jačanju svijesti o održivom razvoju društva", Božica Dragaš, viša knjižničarka, Knjižnice grada Zagreba – Knjižnica Marina Držića

13:00 sati – Predstavljanje knjige grupe autora "Speleologija", Krešimir Raguž, arheolog, Ministarstvo kulture RH – Konzervatorski odjel u Karlovcu, i Dinko Stopić, dipl. ing. građevine, Speleološko društvo Karlovac i pozvano predavanje "Namjena špilja u ljudskoj povijesti", Krešimir Raguž, arheolog

14:00 sati – Izbor najboljeg postera prema prosudbenoj komisiji: Jasmina Milovčić, viša knjižničarka (ravnateljica Gradske knjižnice "Ivan Goran Kovačić" Karlovac), Margarita Maruškić Kulaš, mag. oec. (ravnateljica Javne ustanove Aquatika – Slatkovodnog akvarija Karlovac), i Marinko Pleskina, prof. (voditelj Odsjeka za kulturu i kulturnu baštinu Grada Karlovca)

Izložba fotografija "Rijeke Hrvatske" autora Antuna Alegra, Izložbeni salon "Ljudevit Šestić", (postav se može razgledati od 18. do 30. 9. 2020.)

Sajam poljoprivrednih proizvoda OPG-ova Karlovačke županije (OPG Stanar, OPG Bosiljevac, OPG Kolenc, OPG Capan, OPG Karas, OPG "BIMM" Rađenović, OPG Šegina), ispred knjižnice, od 10:00 do 17:00 sati

SAŽECI POZVANIH PREDAVANJA

Ekološko stanje tekućica Karlovačke županije

Antun Alegro, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Biološki odsjek

antun.alegro@biol.pmf.hr

Sažetak

Na temelju Okvirne direktive o vodama, koja je temeljni dokument Europske unije, osmišljen radi poboljšanja i integriranja upravljanja vodnim tijelima diljem Europe, i u Hrvatskoj se počeo provoditi redoviti monitoring kopnenih voda (tekućica, prirodnih i umjetnih jezera) na temelju bioloških pokazatelja. Monitoring obuhvaća redovito praćenje ekološkog stanja na 600-tinjak postaja diljem Hrvatske, a od bioloških elemenata obuhvaća makrozoobentos, fitobentos, ribe i makrofit. U predavanju će se nakon općeg uvoda u temelje i principe monitoringa prikazati stanje tekućica u Karlovačkoj županiji u kontekstu čitave Hrvatske. Težište predavanja bit će prikaz ekološkog stanja na temelju makrofita, tj. vodenog bilja, a istaknut će se i osnovni problemi, izazovi i moguće smjernice kako ih riješiti.

Životopis

Rođen sam u Karlovcu gdje sam završio osnovnu školu i prirodoslovnu gimnaziju. Nakon toga sam upisao studij biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Nakon diplomiranja zapošljavam se na Botaničkom zavodu istog fakulteta gdje sam zaposlen do danas, trenutno u zvanju redovitog profesora. Tokom poslijediplomskog studija boravio sam na Institutu za botaniku Sveučilišta u Beču. Svake godine boravim po nekoliko tjedana u Prirodoslovnom muzeju u Budimpešti radi dodatnog usavršavanja i znanstvene suradnje. Predajem kolegije Botanika, Primijenjena botanika, Nomenklatura i determinacija biljaka i Vegetacijska ekologija na preddiplomskim i diplomskim studijima, te kolegij Biološko vrednovanje i zaštita kopnenih i slatkovodnih ekosistema na doktorskom studiju. Višestruko sam nagrađen kao najbolji predavač na Biološkom odsjeku PMF-a. Znanstveno se bavim različitim aspektima florističkih i vegetacijskih istraživanja koja su mahom vezana za područje Hrvatske te su uklopljena u širi kontekst jugoistočne Europe. U svojim istraživanjima obuhvatio sam različite tipove vegetacije (šumska i travnjačka vegetacija, vegetacija pješčanih obala, slatkvodna vegetacija). Također, bavio sam se sistematikom i biogeografijom određenih rodova trava koji izgrađuju prije svega suhe brdske i planinske travnjake, a kao nadogradnja tomu vegetacijske, ekološke i fitogeografske značajke tih travnjaka i njihove promjene u vremenu, osobito recentne, uzrokovane napuštanjem tradicionalnog gospodarenja. Pritom sam uvejk veliku pažnju poklanjao općim florističkim istraživanjima, osobito u kontekstu proučavanja bioraznolikosti i njezinih središta. Posljednjih godina intenzivno se bavim istraživanjima biogeografije i raznolikosti mahovina u Hrvatskoj, s obzirom da one nisu istraživane posljednjih 60 godina, a do tad samo epizodno. Nadalje, jedan od važnih fokusa istraživanja posljednjih godina su mi i makrofiti kopnenih voda, njihova raznolikost, rasprostranjenost i mogućnost upotrebe kao indikatora ekološkog stanja voda. Dio istraživanja posvetio sam i invazivnim biljnim vrstama u Hrvatskoj. Voditelj sam niza stručnih i znanstvenih projekata, a rezultate istraživanja objavio sam u preko stotinu znanstvenih radova, nizu kongresnih priopćenja, studija i elaborata.

Uloga zelenih knjižnica u jačanju svijesti o održivom razvoju društva

Božica Dragaš, Knjižnice grada Zagreba – Knjižnica Marina Držića

bozica.dragas@kgz.hr

Sažetak

U stručnoj literaturi izraz *zelena knjižnica* pojavljuje se u nekoliko značenja. Prvo od njih odnosi se na knjižničnu zgradu koja je projektirana i izgrađena tako da u najmanjoj mogućoj mjeri nepovoljno utječe na okoliš. Drugo značenje odnosi se na zbirku građe koja sadržava djela ekološke tematike ili ima odlike održivosti. Treće značenje izraza *zelena knjižnica* odnosi se na knjižnične programe i usluge usmjerene na razvoj *zelene pismenosti*, odnosno na jačanje svijesti i informiranosti o održivom društvu i zaštiti okoliša, razvoj sposobnosti kritičkoga mišljenja o ekološkim temama, kao i na stjecanje znanja i vještina potrebnih za poboljšanja kvalitete vlastitoga života, a tako i života čitave zajednice. To značenje izraza *zelena knjižnica* uobičajeno je u hrvatskom knjižničarstvu.

Prvi hrvatski projekt koji je programski spojio knjižničarstvo i ekologiju pokrenulo je Društvo bibliotekara Istre u Puli 2011. godine, a taj je projekt oblikovao model hrvatskih knjižničnih zelenih programa te potaknuo razvoj sustavnih i kontinuiranih takvih programa na nacionalnoj razini.

U Knjižnicama grada Zagreba, najvećoj mreži narodnih knjižnica u Hrvatskoj, provodi se projekt *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb*, u kojem sudjeluje dvadeset i jedna knjižnica mreže. Programski sadržaji namijenjeni su svim dobnim skupinama korisnika, a ostvaruju se provedbom sljedećih aktivnosti: predavanjima i radionicama, predstavljanjima knjiga, projekcijama dokumentarnih filmova, događanjima na javnim površinama, uređenjem knjižničnoga prostora i knjižničnoga okoliša te izložbama.

Njihovom provedbom Knjižnice grada Zagreba ispunjavaju trojaku ulogu knjižnica u razvoju održivoga društva: primjer su održivosti (odvojeno prikupljanje otpada, osiguravanje spremnika za stare baterije, ozelenjivanje unutrašnjih i vanjskih knjižničnih prostora...); provode edukaciju, umjesto da samo posreduju informacije; podrška su korisnicima, studentima, nastavnicima i donositeljima odluka usmjerenima na okolišne teme. Za uspješnu provedbu takvih programa u knjižnicama nužna je suradnja s ustanovama, udrugama i pojedincima koji se profesionalno bave područjem ekologije ili svojim aktivizmom u zajednici pridonose zaštiti okoliša i jačanju svijesti o održivome društvu.

Životopis

Božica Dragaš zaposlena je u Knjižnicama grada Zagreba od 1992. godine. Voditeljica je mreže Knjižnice Marina Držića. Jedna je od začetnica programa "Zelena knjižnica" koji se tijekom 2016. godine u Knjižnici Savica, u kojoj je bila koordinatorica, provodio sa svim dobnim skupinama korisnika i u aktivnoj suradnji s lokalnom zajednicom i ekološkim udrugama. Na osnovi tog programa razvila je projekt "Zelena knjižnica za zeleni Zagreb", koji se sada provodi u dvadeset i jednoj knjižnici mreže Knjižnica grada Zagreba. Koordinatorica je tog projekta. Članica je Radne grupe za zelene knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva. Autorica je više stručnih radova vezanih uz zelene knjižnice, a u njima se bavila poviješću hrvatskih zelenih knjižnica, suradnjom s udrugama u svjetlu sudioničkog upravljanja u kulturi te pojedinačnim zelenim programima. O temi zelenih knjižnica izlagala je na više stručnih skupova.

Namjena špilja u ljudskoj povijesti

Krešimir Raguž, Ministarstvo kulture RH, Konzervatorski odjel u Karlovcu
kresimir.raguz@mail.com

Sažetak

Ljudi su oduvijek poznavali i koristili špilje i jame. U njima su se putnici ili pastiri sa stokom sklanjali od nevremena i zvijeri ili noćili, u njima su nalazili izvore pitke vode, narod se u njima skrivaо od vojske i rata, a pojedinci od svakojake nevolje; sakrivale su se u njima dragocjenosti, u njima su ponekad čak i pokapali mrtve i imali svetišta. Doživljavali su ih dvojako: kao ulaze u podzemni svijet i sveta mjesta, ili su ih opet koristili kao profani, svakodnevni životni prostor, prostor za boravak, bilo privremeni ili trajni.

Iako se istraživaču nameće potreba da razjasni zašto je čovjek u povijesti neke špilje koristio kao stanište, čak i stalno, a neke su bile sveta mjesta i groblja, nemoguće je zasad izvesti ikakvo pravilo iz brojnih i različitih slučajeva poznatih kako kod nas tako i u Europi i svijetu.

Životopis

Krešimir Raguž (1971., Zagreb) arheolog i lingvist te dugogodišnji konzervator u Konzervatorskom odjelu u Karlovcu. Član SK Ursus spelaeus iz Karlovca od osnutka kluba. Rad i istraživanja ponajprije na području prapovijesne arheologije brončanoga i željeznoga doba (uz druga, također i sustavna, istraživanja naselja gradinskog tipa i jedne pećinske nekropole), istraživanja srednjovjekovnih starih gradova te otkrivanje i istraživanja fenomena utvrđenih pećina (sa speleologom Hrvojem Cvitanovićem iz karlovačkog SK Ursus spelaeus) iz doba turskih ratova u Hrvatskoj i inozemstvu. Više godina vrši arheološka istraživanja pećinskih lokaliteta iz različitih razdoblja.

Dinko Stopić,
dinko@stopic.net

Životopis

Dinko Stopić, dipl. ing. građevine, rođen je 1976. godine u Karlovcu. Speleologijom se bavi od 1996. Jedan je od suosnivača Speleološkog društva Karlovac. Godine 2020. stekao je naziv instruktor speleologije Hrvatskog speleološkog saveza. Organizator je i sudionik brojnih speleoloških istraživanja u Hrvatskoj, mahom u Karlovačkoj županiji te području sjevernog i srednjeg Velebita. Fotografiranjem podzemlja bavi se od samih speleoloških početaka. Njegov fotografski rad prepoznat je i na međunarodnoj sceni te je, osim prvih mjestu na foto natječajima speleološke tematike u zemlji, pobjeđivao i na međunarodnim foto natječajima. Na prestižnom natječaju "Speleofotografija", u organizaciji slovačkog Muzeja za zaštitu prirode i speleologiju 2016. godine, dobiva prvu nagradu u kategoriji "Ljepota špilja". Fotografije su mu objavljivane u mnogim tiskanim izdanjima u zemlji i inozemstvu. Intervju objavljen na popularnom američkom portalu donio mu je međunarodni publicitet te su njegove fotografije prenijeli mnogi svjetski portali. Između ostalog, jednu fotografiju *Microsoft* uvrstio je u svoju *spotlight* kolekciju za operativni sustav *Windows 10*.

SAŽECI POSTERSKIH PREDAVANJA

Zelena terasa Knjižnice Voltino

Jasminka Kurt, KGZ – Knjižnica Voltino

jasminka.kurt@kgz.hr

Marija Juranko Ladavac, KGZ – Knjižnica Voltino

knjiznica.voltino@kgz.hr

Sažetak

Knjižnica Voltino ogrank je mreže Knjižnica Tina Ujevića u sastavu Knjižnica grada Zagreba. Uz OŠ Voltino jedina smo kulturna ustanova u našoj lokalnoj zajednici te nastojimo zadovoljiti informacijske, obrazovne i kulturne potrebe lokalnog stanovništva različitim uslugama, radionicama i programima.

Začelje knjižnice bio je neiskorišten i zapušten prostor koji smo u nekoliko navrata bezuspješno pokušali prenamijeniti. Nakon dobivene suglasnosti stanara zgrade u srpnju 2018. započinje uređenje terase sadnjom prvih biljaka u suradnji s udrugom Zeleni klik!

Knjižnice grada Zagreba osigurale su sredstva za podizanje ograde i farbanje zidova čime je prostor dobio svježinu i čistoću. Nastavak projekta uređenja i preobrazbe zapuštenog začelja zgrade uključio je uz djelatnike Knjižnice Voltino i cijelu lokalnu zajednicu. Korisnica knjižnice, Tatjana Liktar Elez, dipl. ing. arh. iz arhitektonskog ureda METAR MILIMETAR d.o.o., osmisnila je idejno rješenje uređenja prostora terase i inicirala kontakt s poduzećem Končar koje se nalazi u neposrednoj blizini knjižnice. Poduzeće Končar doniralo nam je sredstva za bojenje, uređenje podova i zidova te osiguralo volontere. Prema zamisli gđe. Liktar Elez, na dijelu terase uređuju se Tehnički i Arhitektonski kutak kako bi se korisnici podsjetili na povijest kvarta, a mlađi naraštaji zainteresirali za ova područja znanosti. Sada čist i uredan prostor, obogaćen zelenilom, oduševio je brojne korisnike i stanare zgrade i kvarta.

Za završno uređenje i ukrašavanje terase zaslužan je naš poznati umjetnik i dugogodišnji suradnik i priatelj knjižnice Zdenko Bašić, koji je održao tri radionice, te uz pomoć malih i velikih stanovnika kvarta osmislio motive, oslikao zidove terase i na taj način dovršio preobrazbu zapuštenog i neiskorištenog začelja u lijep i funkcionalan prostor za aktivnosti i druženja. Tako oslikan i ureden prostor, obogaćen cvijećem i zelenilom, cijelo ljeto okuplja male i velike korisnike koji čitaju, igraju se i druže u zelenoj oazi kvarta.

Prostor oplemenjen zelenilom osobito je prikladan za programe i aktivnosti koje naša knjižnica provodi u sklopu projekta Zelena knjižnica za zeleni Zagreb, a kojima je cilj educirati javnost o zaštiti okoliša i održivome društvu.

Knjižnica Voltino ovim je projektom dodatno obogatila kulturnu ponudu zajednice, ali i život stanovnika kvarta i šire okolice te se pozicionirala kao treći prostor, svojevrsni dnevni boravak kvarta, u skladu sa Smjernicama za narodne knjižnice.

Životopisi

Jasminka Kurt rođena je 1970. Diplomirala je 1999. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu bibliotekarstvo i komparativnu književnost. Od 1999. radi u Knjižnicama grada Zagreba – Knjižnica Voltino kao knjižničar informator na Odjelu za djecu i mladež.

Marija Juranko Ladavac rođena je 1978. Cjelokupno školovanje završila je u Zagrebu. Diplomirala je 2002. na Učiteljskoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu i 2004. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu studij bibliotekarstva. Od 2004. radi u Knjižnicama grada Zagreba – Knjižnica Voltino kao knjižničar informator na Odjelu za djecu i mladež.

Z E L E N I F E S T I V A L - K A R L O V A Č K A Z E L E N A P R I Č A
Karlovac, 18.9.2020.

ZELENA TERASA KNJIŽNICE VOLTINO

U srpanju 2018. zajedničkom akcijom djelatnika, korisnika knjižnice i partnera iz lokalne zajednice zapušteno začelje knjižnice je uređeno i prenamjenjeno u dnevni boravak kvarta.

Prostor oplemenjen zelenilom osobito je prikladan za programe i aktivnosti koje Knjižnica Voltino provodi u sklopu projekta Zelena knjižnica za zeleni Zagreb.

Jasminka Kurt/jasminka.kurt@kgz.hr/KGZ-Knjižnica Tina Ujevića-Knjižnica Voltino
Marija Juranko Ladavac/marija.juranko.ladavac@kgz.hr/KGZ-Knjižnica Tina Ujevića-Knjižnica Voltino

UREĐENJE ZELENOG KUTKA KNJIŽNICE

DO 2018.

Od otvorenja Knjižnice Voltino 1980. godine začelje knjižnice bio je neiskoristen prostor, često noću devastiran i uništavan. Svi prijašnji pokušaji prenamjene ili zatvaranja prostora bili su bezuspješni.

RUJAN 2018.

Za završno uređenje i ukrašavanje terase zaslužan je naš poznati umjetnik i dugogodišnji saradnik i prijatelj knjižnice Ždenko Bašić koji je održao tri radionice, te uz pomoć malih i velikih stanovnika kvarta osmislio motive, oslikao zidove terase i na taj način dovršio preobrazbu zapuštenog i neiskoristjenog začelja u lijep i funkcionalan prostor za aktivnosti i druženja.

SRPANJ 2018.

Korisnica knjižnice arhitektica Tatjana Liktar Elez predlaže idejno rješenje uređenja i inicira suradnju s poduzećem Končar d.o.o. koje donira sredstva za nabavku materijala za bojanje te osigurava volontere za pomoć oko uređenja terase.

LISTOPAD 2018.

Na "otvorenju terase" 4.10.2018. družili smo se sa Ždenkom Bašićem i Prćama sjeverozapadnog vjetra. Veliki broj posjetitelja uživao je u bajkovitom ugodaju ovog čarobnog prostora.

RUJAN 2018.

Prema zamisli gde: Liktar Elez na dijelu terase uređuju se Tehnički i Arhitektonski kutak kako bi se korisnici podsetjili na povijest kvarta, a mlađi naraštaji zainteresirali za ova područja znanosti.

OD JESEN 2018.

Novouređeni prostor korisnici i stanovnici kvarta oduseđljivo prihvajuju kao mirno mjesto za čitanje, druženje i različite programe i aktivnosti za sve uzraste. Mogućnost korištenja vanjskog prostora za knjižnične sadržaje pokazala se jako korisnom u doba pandemije.

RADIONICE NA TERASI

ZELENA KNJIŽNICA ZA ZELENI ZAGREB

- Ozeljenjavanje terase u suradnji s Udrugom Zeleni klik!
- Sadnja začinske bilje i bambusa
- Obilježavanje Dana planete Zemlje
- Promocija knjiga ekološkog sadržaja
- Izložbe ekološke tematike

EDUKATIVNE RADIONICE NA TERASI

- Likovne radionice
- Arhitektonska radionica
- Školica heklanja "Cvijetak"
- Znanstvene radionice
- Promocije knjiga

STATISTIKA

40m² Uređenog vanjskog prostora knjižnice

80 Volontera, susjeda, djelatnika i članova knjižnice – sudionika u uređenju terase

45 Održanih radionica na terasi

Zelena priča naše škole

Olivera Tadić, Srednja škola Mate Blažine Labin
ekolja@gmail.com

Majda Milevoj Klapčić, knjižnica Srednje škole Mate Blažine Labin
mmilevoj6@gmail.com

Sažetak

Zelena priča naše škole priča je o vezi čovjeka i okoliša. Najbolji način proučavanja kroz vlastita je istraživanja i mjerena, stoga su u svaki projekt ugrađeni praktični radovi i radovi na terenu. Svrha je takvog pristupa razvijati sposobnosti uočavanja i raščlanjivanja promjena u prirodnim procesima te donošenje zaključaka na osnovi rezultata objektivnog mjerena i pokusnog provjeravanja. Na taj će način mnoge informacije koje su učenicima u okviru redovne nastave predložene kao gotove činjenice biti zamijenjene metodom promatranja, uspoređivanja promjena u prirodi, a interdisciplinaran pristup omogućiće bolje razumijevanje i lakše rješavanje problema. Na ovaj će način učenici biti u mogućnosti spoznati što je čovjek učinio prirodi, pa i samome sebi, kako bi shvatili važnost svoje uloge u budućnosti. Uvođenje interdisciplinarnog pristupa, razvijanjem projektne nastave, poticanjem suradnje škole sa znanstvenim institucijama, gospodarstvom i lokalnom upravom te osmišljavanje projekata, aktivnosti i akcija s područja zaštite okoliša i održivog razvoja u suradnji s lokalnom upravom, posebno s projektom Labin zdravi grad, te suradnjom na edukaciji sudionika u relevantnim institucijama (MEF Rijeka, VODOVOD Labin, ZZJZ Istarske županije, Šumarski institut Zagreb, Institut Ruđer Bošković Zagreb...). Godišnje je izravno uključeno dvjestotinjak učenika svih struka i uzrasta. Neizravno su u program uključeni i svi ostali učenici škole. Lokalna uprava izravno je uključena kroz potporu programu te korištenjem rezultata programa. Gospodarski subjekti uključeni su kroz suradnju i pomoć u realizaciji programa.

Ovakav način rada omogućava učenicima: suvremene načine za stjecanje znanja i samoobrazovanje kao pretpostavku njihovog uspješnog studija ili rada, da sami vrednuju postignute rezultate, rezultate svoga rada prezentiraju široj društvenoj zajednici, uključivanje što više zainteresiranih učenika kako bi senzibilizirali ekološku svijest kod mladih ljudi, približavanje prirodi kako bi shvatili važnost zaštite i očuvanja prirodne baštine i upoznavanje raznih tehnologija kako bi shvatili da je moguće ostvariti suživot tehnologije i prirode, rad na terenu kako bi istraživanjima stjecali znanja, vezu sa svijetom (internet) kako bi razmjenom podataka shvatili važnost očuvanja okoliša globalno te kvalitetno provođenje slobodnog vremena u okviru društveno korisnog rada.

Životopisi

Zovem se Olivera Tadić, diplomirala sam na Kemijsko-tehnološkom fakultetu, a zadnjih petnaest godina radim u školi gdje predajem kemiju. Do sada sam imala uspjeha na svim razinama na natjecanju iz kemije. Već niz godina mentoriram projekte na državnoj razini (GLOBE program i UNESCO – SEMEP programu) gdje redovito dobivam priznanja za svoj rad. Na međunarodnim projektima (Clean UP the Med i Beach Litter, Lets do it, International Virtual Science Symposium, LEGAMBIENTE, WORLD WALKS FOR WATER) postigla sam izuzetne rezultate. Na međunarodnom projektu ATRIUM PLUS održala sam radionicu po nazivom "Rudarski menu".

Zovem se Majda Milevoj Klapčić. Rođena sam 6. 5. 1974. godine u Vinežu, Labin. Osnovnu i srednju školu pohadam u Labinu. Godine 2003. završavam Filozofski fakultet u Puli, smjer talijanski jezik i književnost. Od 2004. godine na neodređeno, u pola satnice, radim na mjestu učitelja talijanskog jezika u Osnovnoj školi "Ivan Goran Kovačić" u Čepiću, gdje ostajem do 2010. godine. Drugu polovicu radnog vremena radim u Srednjoj školi Mate Blažine Labin, prvotno na radnom mjestu profesora latinskog jezika (nestručno), kasnije na radnom mjestu knjižničara, za potrebe kojeg upisujem vanredni studij bibliotekarstva pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 2012. godine radim na puno radno vrijeme kao stručni suradnik knjižničar u Srednjoj školi Mate Blažine Labin. Napredovala sam u zvanje stručnog suradnika mentora u travnju 2017. godine. Koordinator europskog projekta Erasmus+ - GLAD, član strukovnih udruga: Društva bibliotekara Istre, Hrvatske mreže školskih knjižničara i Hrvatske udruge školskih knjižničara. Redovito se stručno usavršavam i sudjelujem na konferencijama i događanjima knjižničarske zajednice. U knjižnici Srednje škole ugošćujem brojne književnike, znanstvenike i ostale goste. Voditeljica radijske (novinarske) grupe. Radim na promociji i razvoju medijske pismenosti kod mladih.

Olivera Tadić, prof.mentor
Majda Milevoj Klapčić, prof.mentor

SREDNJA ŠKOLA MATE BLAŽINE LABIN

ZELENA PRIČA NAŠE ŠKOLE

Rad sa učenicima se odvija na nekoliko razina:

- a. RAZREDNI PROJEKTI**
S ciljem razvijanja suradnje i suodgovornosti rade se projekti unutar jednog razreda, a rezultati se prezentiraju na nivou škole izložbama, predavanjima i sl.
- b. ŠKOLSKI PROJEKTI**
U ove projekte uključuju se učenici svih uzrasta i struka kako bi se razvila suradnja i shvatila važnost interdisciplinarnog pristupa problemima zaštite okoliša.
- c. GRADSKI PROJEKTI**
Učenici se uključuju u suradnju s aktivistima „ZDRAVOG GRADA LABINA“ „MLADEŽI CRVENOG KRIZA“, TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA LABINA i gradskih EKO-UDRUGA pa tako rade na problemima značajnim za naš grad.
- d. ŽUPANIJSKI PROJEKTI**
Učenici se uključuju u suradnju s udrugama na nivou županije u okviru projekata značajnih za širu zajednicu kao što je „NEKA NAŠA ISTRA BLISTA“ i uključeni su i u županijski projekt „EKO TEENS“ u okviru kojega se svake godine bave novim projektnim zadatkom u okviru zaštite krajobraznih vrijednosti Iste.
- e. „ZINANOST MLADIĆA“**
Učenici redovito sudjeluju na natjecanjima s područja prirodoslovja gdje postižu zapažene rezultate.
- f. NACIONALNI I MEĐUNARODNI PROJEKTI**
Cilj ovih projekata je stjecanje znanja i razmjene iskustava učenika i znanstvenika diljem svijeta, te shvaćanje važnosti globalnog pristupa problemima s područja prirodoslovja i zaštite okoliša.

Noš škola aktivno je u:

- // GLOB - PROGRAM - globalno praćenje stanja okoliša
- // UNESCO - SEMER PROGRAM - zaštita jugoistočnog Mediterana // CLEAN UP THE MED + BEACH LITTER - popisivanje vrste i količine otpada na plažama // LET'S DO IT - kartiranje dijeljih deponija u suradnji s udrugom Žmerry, Zelene čistke // INTERNATIONAL VIRTUAL SCIENCE SYMPOSIUM // LEGAMBIENTE - očuvanje morskih ekosustava // WORLD WALKS FOR WATER - zaštita i dostupnost pitke vode, KAZ ERASMUS + GREEN SCHOOL - uvažavanje važnosti zdravog okoliša.

MOTO "ŠKOLE ZA OKOLIŠ"
"KAKO SE RADOVATI ŠKOLI,
KAKO GLAVU KREIRATI DA ŠKOLU VOLI"

Zelena pismenost u školskoj knjižnici

Jasna Milički, Osnovna škola Marija Bistrica

jasna.milicki@skole.hr

Ana Sudarević, Osnovna škola Dubovac

ana.sudarevic1@skole.hr

Sažetak

Današnji razvoj tehnologije i industrije toliko je ubrzan i uznapredovao da od čovjeka traži neprestano mijenjanje i prilagođavanje, kako u društvenom kontekstu, tako i u odnosu s prirodom. No, odnos u društvenom kontekstu često je kompliciran i zahtjevan do te mјere da se sve više zapostavlja važnost suodnosa ljudi s prirodnom koja je od esencijalne važnosti. Stoga je nužno pobuditi i osvijestiti kod čovjeka ključne vrijednosti za njegov suživot i opstanak s prirodom. S tim ciljem, trebalo bi djelovati što ranije i intenzivirati razvijanje važnih kompetencija, posebno kroz formalno obrazovanje pojedinca. Moguće rješenje nudi međupredmetna tema Održivi razvoj čiji ciljevi teže osposobiti učenika za samostalno, kritičko i odgovorno promišljanje i odlučivanje o načinu života usklađenom s mogućnostima prirodnih sustava, odnosno djelovanje u skladu s načelima održivosti.

Nadalje, suvremeni nastavni proces potiče povezivanje sadržaja više nastavnih predmeta i međupredmetne teme Održivi razvoj kroz projektne aktivnosti, a školska knjižnica u tom kontekstu postaje logičan izbor za središnju točku realizacije ciljeva i očekivanja kurikuluma. Zahvaljujući ponudi "zelene" knjižnične građe i organizaciji "zelenih" aktivnosti, knjižnica se aktivno uključuje u razvoj "zelene pismenosti". Na taj način potvrdit će se u praksi i IFLA-ine preporuke iz Izjave o knjižnicama i razvitku (2013.) koje knjižnicama dodjeljuju "prirodnu ulogu pristupa informacijskim sadržajima i uslugama koje podupiru održivi razvoj". Značajna pomoć tome može biti i Lista književnih djela za djecu i mlade koja sadrži popis naslova za svaki cilj UN-ove Agende 2030, odnosno, preko stotinu djela koja će pomoći u informiranosti o održivom razvoju te poticati na aktivno i kritičko promišljanje o vještinama koje su važne za poboljšanje kvalitete vlastitog života, ali i života zajednice. Lista je dostupna na https://issuu.com/knjiznica_dubovac/docs/agenda2030_reading_list i namijenjena je svima koji kroz odgojno-obrazovni rad nastoje poticati i promovirati održivost suživota društva i prirode.

Životopisi

Jasna Milički, doktorica znanosti iz znanstvenog polja informacijskih i komunikacijskih znanosti. Svoj je rad u području knjižničarstva usmjerila na obrazovno područje i implementaciju informacijske pismenosti u osnovnoškolsko obrazovanje, a bavi se istraživanjem utjecaja novih medija na čitanje školske populacije. Na tu temu napisala je nekoliko stručnih radova samostalno ili kao koautor. Sudjelovala je u radu stručne radne skupine za izradu kurikuluma Međupredmetne teme Učiti kako učiti. Interes proširuje u područje osmišljavanja različitih aktivnosti za uključivost ostalih međupredmetnih tema, među kojima i Održivi razvoj u sferi odgoja i obrazovanja.

Ana Sudarević, školska knjižničarka u zvanju stručne suradnice savjetnice. Od 2006. godine vodi Županijsko stručno vijeće knjižničara osnovnih i srednjih škola Karlovačke županije. Područje interesa joj je odgojno-obrazovni rad s korisnicima s naglaskom na suvremene tehnologije. Do sada je na tu temu održala izlaganja na stručnim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu, vodila radionice te objavljivala radove u stručnim publikacijama.

Aktivna je članica strukovnih udruga; od 2006. do 2012. godine bila je dopredsjednica Hrvatskoga čitateljskoga društva, a od 2006. do 2016. urednica njegovog glasila Hrčak. Danas je u uredništvu Hrčka i Kalibra, časopisa Društva knjižničara Karlovačke županije. Suvoditeljica je tečaja "Nove tehnologije u radu s djecom i mladima" pri Centru za stalno stručno usavršavanje. Dobitnica je nagrade "Višnja Šeta" za 2017. godinu koju dodjeljuje Hrvatska udruga školskih knjižničara za predani i inovativni rad uz zapažene rezultate.

ZELENA PISMENOST U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI

Zeleni festival – Karlovačka zelena priča
18. rujna 2020., Karlovac

Jasna Milički | jasna.milicki@skole.hr
Osnovna škola Marija Bistrica, Marija Bistrica

Ana Sudarević | ana.sudarevic1@skole.hr
Osnovna škola Dubovac, Karlovac

Knjižnica - zeleno srce škole

- Programom formalnog odgoja i obrazovanja, osmišljenim pristupima i provjerenim sadržajima kroz sve odgojno-obrazovne cikluse, kontinuirano djeluju na mlade s ciljem osnaživanja svijesti o održivom razvoju.
- Korelacijskim i inkluzivnim pristupom direktno je uključena u nastavne sadržaje putem kojih ostvaruje provođenje teorijskih preporuka održivog razvoja u odgovorno i samostalno odlučivanje i potpomognuto djelovanje učenika (**međupredmetne teme**).
- Kreira vlastiti odgojno-obrazovni program koji djeluje kao poveznica između međupredmetnih tema i UN-ovih Ciljeva održivog razvoja (Agenda 2030).
- Osmišljava knjižnične usluge usmjerenje na razvoj zelene pismenosti prilagođene svim uzrastima i individualnim potrebama pojedinaca.

MEDUPREDMETNA TEMA	CILJEVI AGENDE 2030
Održivi razvoj	
Učiti kako učiti	
Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije	
Osobni i socijalni razvoj	
Poduzetništvo	
Zdravlje	
Građanski odgoj i obrazovanje	

Više informacija o međupredmetnim temama

Lista prijedloga književnih djela za promicanje održivog razvoja za djecu i mlade

- Lista sadrži stotinjak djela s kratkim anotacijama i poveznicama na više informacija.
- Naslovi su raspoređeni tako da temom odgovaraju pojedinom cilju iz Agende 2030.
- Glavna joj je svrha, pomoći priča, potaknuti čitatelje na aktivno razmišljanje i aktivno bavljenje načelima održivog razvoja.
- Autorice su knjižničarke Jasna Milički i Ana Sudarević.

Održivi razvoj u knjižnici i za knjižnice

Lista je osmišljena kao polazna točka za knjižnice koje žele djelovati prema načelima održivog razvoja. To je jedinstveni resurs u skladu s UN-ovom Agendom 2030 pomoću kojega knjižnica može ostvariti sve tri svoje uloge:

1. u provođenju odgojno-obrazovnog programa djelovati na osnaživanje svijesti o održivom razvoju kod djece i mladih te ih educirati o temama u skladu s pojedinim ciljevima
2. projekte koje inicira i kojima je nositelj planirati s interesnim skupinama na lokalnoj i globalnoj razini prema ciljevima održivog razvoja
3. kao izvorište znanja i informacija uključiti se u programe održivog razvoja

Kroz korištenje i diseminaciju postojecihs resursa, knjižnica preuzima svoj dio odgovornosti u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

Poveznica na listu

Korištena literatura

Pet nijansi zelene – ekoaktivnosti Knjižnice Marina Držića

Ivana Freškura, KGZ – Knjižnica Marina Držića

ivana.freskura@kgz.hr

Andreja Husnjak, KGZ – Knjižnica Marina Držića

andreja.husnjak@kgz.hr

Sažetak

Cilj posterskog izlaganja jest upoznati knjižničarsku zajednicu sa zelenim aktivnostima Knjižnice Marina Držića u okviru programa Zelena knjižnica za zeleni Zagreb te naglasiti važnu ulogu koju knjižnica ima u informiranju korisnika i njihovu poticanju na što veći angažman u zaštiti okoliša i očuvanju bioraznolikosti te na ekološki odgovorno ponašanje. Kroz pet kategorija (Ježekov vuglec, recikliranje, biciklom na posao, ZKD Biciklisti, zeleni interijer) prikazane su najznačajnije ekoaktivnosti koje se provode u područnoj knjižnici mreže Marina Držića, i izvan nje, s naglaskom na neformalne načine suradnje i komunikacije među knjižničarima i korisnicima, kao što su organiziranje i sudjelovanje u projektima Biciklom kroz knjižnice Zagrebačke županije i Biciklom kroz knjižnice Hrvatske te sadnja i presađivanje biljaka u knjižnici i suradnja s ostalim knjižnicama. Rezultat navedenih aktivnosti jest uspješno stvaranje poveznice između knjižničarstva, održivog razvoja, ekologije, zdravog načina života i prirode te podizanje razine informiranosti korisnika o sigurnom i održivom okolišu i važnosti uloge knjižnice u tom procesu.

Životopisi

Ime mi je Ivana Freškura. Rođena sam 1968. godine u Slavonskom Brodu, diplomirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, smjer Krostatistika i južnoslavenske filologije te stekla stručno zvanje profesor hrvatskog jezika i južnoslavenskih filologija, a 1999. položila stručni ispit za zvanje diplomirani knjižničar. Od 1995. godine zaposlena sam u Knjižnici Marina Držića na mjestu knjižničara informatora.

Ime mi je Andreja Husnjak. Rođena sam 1971. godine u Zagrebu gdje sam završila školu Centar za odgoj i obrazovanje u kulturi. Od 1994. godine zaposlena sam u Knjižnici Marina Držića na mjestu pomoćnog knjižničara. Uključena sam u projekt Zelena knjižnica za zeleni Zagreb, uređujem i biljkama opremanjem knjižnični prostor te u suradnji s ustanovama, udrugama i pojedincima koji se profesionalno bave područjem ekologije sudjelujem u organizaciji izložbi o zaštiti okoliša i održivom razvoju.

Članice smo Radne grupe ZKD Biciklisti od 2015. godine. Sudjelovale smo u organiziranju knjižničnih biciklijada u okviru programa Biciklom kroz knjižnice Zagrebačke županije i Biciklom kroz knjižnice Hrvatske, a 2018. godine bile smo hrvatske predstavnice na CicloBiblio Rumunjska, regionalnoj knjižnično-biciklističkoj (ne)konferenciji.

PET NIJANSI ZELENE EKOAKTIVNOSTI KNJIŽNICE MARINA DRŽIĆA

Andreja Husnjak i Ivana Freškura · KGZ Knjižnica Marina Držića, Ul. grada Vukovara 222, Zagreb

Ježekov vuglec

- informacije o ekologiji, održivom razvoju, zaštiti biljnog i životinjskog svijeta te očuvanju okoliša
- razvijanje zelene pismenosti i podizanje svijesti o nužnosti zaštite prirode i okoliša te važnosti uključivanja u ekološke projekte i akcije

Recikliranje

- poticanje ekološke svijesti o održivom reciklirajući papiru i starih baterija
- stvaranje navika odvajanja i razvrstavanja otpada
- odgovorno ponašanje u gospodarenju otpadom

ZKD Biciklisti

- neformalan način suradnje i komunikacije među knjižničarima
- projekti Biciklom kroz knjižnice Zagrebačke županije i Biciklom kroz knjižnice Hrvatske
- sudjelovanje na knjižničarsko-biciklističkoj (ne)konferenciji CicloBiblio u Rumunjskoj
- stvaranje pozitivne slike u javnosti o knjižničarstvu
- kreativan i inovativan način promicanja knjiga, čitanja i zdravog načina života

Biciklom na posao

- ekološki prihvativljivi način prijevoza
- energetski učinkovita promjena u prometu, smanjenje prometnih gužvi
- pozitivan utjecaj na psihičko i fizičko zdravlje

Zeleni interijer

- biljke oporenuju knjižnični prostor, obogaćuju zrak i oslobađaju ga od toksičnih travi
- vrtlarске aktivnosti: sadnja i presadivanje biljaka
- raznjenja informacija i sadnica s kolegicama i kolegama iz drugih knjižnica
- uređenje knjižničnog okoliša
- naglašavanje važnosti prirode i povezanosti s njom
- akvarij s ribicama u kombinaciji s knjižničnim biljkama stvara izrazito smirujuću atmosferu

Zeleni Dokudah

Jasmina Sočo, Knjižnica Filozofskog fakulteta, Zagreb

jsoco@ffzg.hr

Elvira Gotal, Knjižnica Filozofskog fakulteta, Zagreb

egotal@ffzg.hr

Sažetak

S obzirom na novonastalu situaciju, klasična edukacija preselila se na ekrane. U skladu s drugačijim uvjetima i mogućnostima u Knjižnici Filozofskog fakulteta zelene smo teme približili korisnicima preko dokumentarnih filmova i postojećeg programa Dokudah. Blog Dokudaha proširen je kategorijom "zeleni predah" i poslužio je kao preporuka za dokumentarne filmove koji obrađuju zelene teme. Svrha bloga je višestruka i, osim što informira, uloga mu je da potiče na promišljanje i akciju. Ovo je razdoblje poslužilo da zainteresiranim studentima pružimo neki oblik dodatnog sadržaja u *online* okolini u kojoj se trenutačno odvija učenje i studiranje. Uloga visokoškolske knjižnice je da prati i podupire studijske programe, no isto tako uloga joj je i da ponudi kvalitetne sadržaje, te da ih pojedinci mogu prepoznati kao poticajne i motivirajuće za dodatni angažman i društvenu uključenost. Tako i ovaj blog ima tendenciju da se poveže s čitateljima, u ovom slučaju sa studentima, te da tako stvorimo publiku koja će biti spremna uključivati se u zelene teme u budućnosti. Svi predstavljeni i preporučeni filmovi na zelenom predahu dostupni su u Knjižnici Filozofskog fakulteta. Preporuka filmova uključuje tekstove kojima se pokušava osvijestiti studente i ostale o vlastitoj okolini. Struktura bloga osmišljena je tako da na temelju neke situacije iz filma osvještava o zelenim pitanjima i potiče čitatelje na moguće promjene. Na posteru ćemo prikazati ulogu online edukacije, koncept bloga i način na koji su teme dokumentarnih filmova povezane s čitateljem.

Blog je poslužio kao preporuka koja istovremeno funkcioniра kao promocija audiovizualne građe i dokumentarnog filma, poveznica sa studentima, informacija o zelenim temama i poticaj na akciju u bližoj okolini. Koncept bloga može postati koncept edukacije o zelenim temama, a dokumentarni je film snažni vizualni podražaj kojim može početi promjena unutar pojedinca.

Životopisi

Elvira Gotal rođena je 1981. godine. Završila je studij kroatistike i indologije te studij bibliotekarstva u Zagrebu. Od 2009. godine zaposlena je u Knjižnici Filozofskog fakulteta. Idejna je začetnica i voditeljica programa Dokudah (dokumentarni predah), projekcija dokumentarnih filmova u Knjižnici Filozofskog fakulteta. Težišta interesa: dokumenatrni film, zelene knjižnice, autorska prava, otvorena nastava, književni klubovi.

Jasmina Sočo rođena je 1974. godine. Završila je studij bohemistike, polonistike i bibliotekarstva. Od 2009. godine zaposlena je u Knjižnici Filozofskog fakulteta kao voditeljica Zbirke za zapadnu slavistiku. Težišta interesa: visokoškolske knjižnice, zelene knjižnice, knjižnične usluge, poticanje čitanja, promocija knjižnice, mentoriranje studenata bibliotekarstva.

Program Dokudah – dokumentarni predah

Program promiče:

- dokumentarni film
- suradnju
- kritičko mišljenje i aktivizam
- upućuje na važnost audiovizualne građe
- ističe važnost dokumentarnog filma na svim razinama obrazovanja.

Zeleni Dokudah

Koncept bloga postaje koncept edukacije o zelenim temama. Neformalna struktura bloga osigurava neformalniji pristup i nemetljivu edukaciju.

Blog je poslužio kao:

- preporuka
- promocija audiovizualne građe i dokumentarnog filma
- poveznica sa studentima
- informacija o zelenim temama
- poticaj na akciju u bližoj okolini.

Online edukacija

U novonastaloj situaciji klasična se edukacija preselila na ekrane u online okruženje. Uloga visokoškolske knjižnice je da prati i podupire studijske programe, no isto tako uloga joj je i da ponudi kvalitetne sadržaje te da ih pojedinci mogu prepoznati kao poticajne i motivirajuće za dodatni angažman i društvenu uključenost. Osim virtualnih usluga usmjerenih na studij, dodatni sadržaj osigurali su **blogovi**.

Zeleni Dokudah

Elvira Gotal, egotal@ffzg.hr

Jasmina Sočo, jsoco@ffzg.hr

Knjižnica Filozofskog fakulteta, Zagreb

Dokumentarna preporuka i aktivno gledanje

Sadržaj tekstova na blogu sastoji se od dva dijela:

1. osvrt na filmove
2. tekst koji okuplja glavne informacije, adrese i linkove vezane uz temu filma koji bi mogli pomoći pojedincima da se uključe u zajednicu i informiraju se.

Dokumentarni filmovi i potaknute teme u okolini

Zeleni Dokudah možete pronaći na poveznici:
<https://dokudah.wordpress.com/>

Blog

Blog je jednostavan alat koji može povećati vidljivost na internetu. Ima tendenciju da se poveže s čitateljima, u ovom slučaju sa studentima. Tako se može osigurati publika koja će biti spremna uključivati se u zelene teme. Teme dokumentarnih filmova mogu educirati, informirati i angažirati gledatelje.

Zelene aktivnosti Knjižnice FFZG

Lana Zrnić, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu

lzrnic@ffzg.hr

Blaženka Klemar Bubić, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu

bklemar@ffzg.hr

Sažetak

Projekt Zelena Knjižnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pokrenut je radi podizanja svijesti o zelenim temama i obrazovanja studentata, knjižničara i osoblja fakulteta o održivom razvoju i potrebi za zaštitom okoliša. Edukaciju vršimo kroz teorijske i praktične radionice koje su tematski vezane uz određene dane u godini (npr. Međunarodni dan bioraznolikosti, Svjetski dan voda, Dan planeta Zemlje, itd.). Programi su podijeljeni na teorijski dio koji se sastoji od predavanja te praktični koji se sastoji od radionica i izložbi te projekcije dokumentarnih filmova, a temelje se na suradnji koja uključuje suradnju s profesorskim kadrom na Fakultetu, stručnjacima izvan Fakulteta, studentima i pojedinim građanskim grupama. Takvim pristupom (uz edukaciju koja je primarni cilj) trudimo se još više uključiti Knjižnicu u nastavni plan i program, ali i proširiti utjecaj knjižnice na zajednicu. Očekivani rezultati izvođenih programa su poticajna diskusija, senzibilizacija i informiranje o održivom razvoju, zaštiti okoliša i utjecajima ekoloških tema i pitanja na svakodnevni život zajednice i pojedinca te prepoznavanje važnosti koncepta održivog razvoja zajednice koji podrazumijeva ravnotežu društva, okoliša i gospodarstva. Kroz ovu postersku prezentaciju želimo prikazati koncept i provedbu naših zelenih programa te prikazati rezultate ankete koju smo proveli da bismo uvidjeli jesu li i koliko naši programi imali utjecaja na promjenu perspektive polaznika.

Životopisi

Lana Zrnić (1983.) završila je studij filozofije i informacijskih znanosti – smjer bibliotekarstvo. Od 2008. zaposlena je u Knjižnici Filozofskog fakulteta kao predmetna knjižničarka Zbirke za filozofiju. Težišta interesa: visokoškolske knjižnice, zelene knjižnice, demokratizacija društva, knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama, informacijska pismenost, cjeloživotno učenje.

Blaženka Klemar Bubić rođena je 1980. godine. Završila je studij germanistike, etnologije i bibliotekarstva. Od 2006. zaposlena je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu kao voditeljica Knjižnice za germanistiku. Od 2009. voditeljica je Zbirke za germanistiku i Zbirke za nederlandistiku, a od 2015. i voditeljica novoosnovane Austrijske knjižnice Zagreb. Od listopada 2016. godine članica je Radne grupe za zelene knjižnice pri Hrvatskom knjižničarskom društvu. Težišta interesa: visokoškolske knjižnice, mentoriranje studenata bibliotekastva, austrijske knjižnice u svijetu, zelene knjižnice, otvorena nastava.

Zelene aktivnosti Knjižnice Filozofskog fakulteta

Blaženka Klemar-Bubić bklemar@ffzg.hr
Lana Zrnić lznici@ffzg.hr

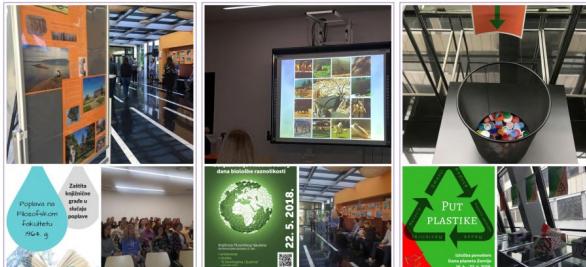
Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Kada i zašto

Radna grupa za Zelenu knjižnicu Filozofskog fakulteta pokrenuta je u ožujku 2018. godine s ciljem podizanja svijesti o zelenim temama i obrazovanja studenata, knjižničara i fakultetskog osoblja o održivom razvoju i potrebi za zaštitom okoliša.

Cilj

Potaknuti diskusiju, senzibilizirati i informirati o održivom razvoju, zaštiti okoliša i utjecajima ekoloških tema i pitanja na svakodnevni život zajednice i pojedinca.

„Osvojili sam koliki utjecaj imamo na okoliš i važnost osobne odgovornosti, a i slika knjižnice mi je drugačija - nije to samo mjesto koje služi za posuđivanje knjiga i čitanje“

Rezultati ankete

97% sudionika je naučilo nešto novo što im je promijenilo stajališe uz vlastiti utjecaj na okoliš te su promijenili svoje navike kako bi smanjili negativan utjecaj na okoliš.
99% sudionika je izjavilo da su zelene aktivnosti Knjižnice pridonijele boljem razumijevanju problematike održivog razvoja, ekologije i životnog stila u skladu s prirodom.

Kako

Edukaciju vršimo kroz teorijske i praktične radionice koje su tematski vezane uz određene dane u godini (npr. Međunarodni dan bioraznolikosti, Svjetski dan voda, Dan planeta Zemlje itd.).

Programi su podijeljeni na teorijski dio koji se sastoji od predavanja te praktični koji se sastoji od radionica i izložbi te projekcije dokumentarnih filmova.

Sve radionice se temelje na suradnji koja uključuje suradnju s profesorskim kadrom na Fakultetu, stručnjacima izvan Fakulteta, studentima i pojedinim građanskim grupama. Takvim pristupom (uz edukaciju koja je primarni cilj) se trudimo još više uključiti Knjižnicu u nastavni plan i program, ali i proširiti utjecaj knjižnice na zajednicu.

Rezultati ankete

100% sudionika smatra pozitivnim što je Knjižnica FFZG-a započela zelene aktivnosti u svrhu edukacije o održivom razvoju, ekologiji i ostalim zelenim temama

„Bez straha pijem vodu iz slavine, koristim svoje ambalaže za kupovanje namirnica, bicikl provjeravam u biciklopopravljaoni, osvijestila sam koliko je čovjek bio povezan s prirodom u prošlosti i koliko je priroda utjecala na njega. Planiram produbiti taj odnos s prirodom na putu koji prirodno povezuje. Put Via Dinarica me inspirirao za nove promjene u životu.“
„Posebnu pozornost počela sam posvećivati ambalažama u kojima kupujem proizvode za kućanstvo. Trudim se u što manjoj mjeri koristiti jednokratnu plastiku.“

Zelena knjižnica u Šibeniku

Melinda Grubišić Reiter, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik
mgrubisic-reiter@knjiznica-sibenik.hr

Sažetak

Na posteru su prikazani primjeri aktivnosti – predavanja, radionice, predstavljanja knjiga, projekcije dokumentarnih filmova, itd. – koje su Knjižničarsko društvo Šibenik i Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik tijekom posljednjih osam godina organizirali u okviru projekata Zelena knjižnica i Živjeti zdravo. Pritom su suradivali i s odgojno-obrazovnim ustanovama i raznim udrugama koje se profesionalno bave temom održiva razvoja. Osobito je plodna suradnja s Javnom ustanovom "Nacionalni park Krka", koja je počela i prije službenog pokretanja projekta Zelene knjižnice, što ga je Društvo bibliotekara Istre pokrenulo 2011., a Knjižničarsko društvo Šibenik pridružilo mu se godinu poslije. Taj je projekt Knjižničarsko društvo Šibenik prepoznao kao poticaj da se korisnici educiraju u područjima ekologije, zaštite prirode, samoodrživosti, energetske efikasnosti, itd. Knjižnica i Društvo uključili su se početkom 2018. u nacionalni projekt "Živjeti zdravo", koji provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo, a koji nastoji privući što veći broj korisnika za provedbu kvalitetnih i raznovrsnih programskih sadržaja vezanih za zdravi način života, kako bi se kroz te programe ljudima usadile nove vrijednosti i navike, odnosno kako bi građani svih dobnih skupina bili educirani o pozitivnim aspektima zdravoga života.

Knjižnica i Društvo uspostavile su suradnju s Knjižnicom Franca Ksavra Meška iz Ormoža u Sloveniji, čije su tri djelatnice u travnju 2018. bile u dvodnevnom radnom posjetu Šibeniku u sklopu Erasmus+ projekta "Zelena knjižnica: knjige i priroda nam pomažu", kojom prilikom su dogovoreni koraci u budućoj suradnji.

Također, izložen je rad Knjižnice na projektu C-change, u okviru kojeg se Grad Šibenik pridružio gradovima Manchesteru, Mantovi, Wroclavu, Gelsenkirchenu i Aguedi da bi potaknuo podizanje svijesti o onečišćenju i klimatskim promjenama kroz rad u kulturi. Spominje se i sudjelovanje na natjecanju za IFLA-inu nagradu Zelena knjižnica za 2020. godinu, na kojem je Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik podijelila drugo mjesto s četirima knjižnicama iz cijelog svijeta.

Životopis

Rođena sam u Šibeniku 30. rujna 1969. Diplomirala sam na Fakultetu kemije i kemijskog inženjerstva, smjer kemijsko inženjerstvo u Zagrebu. Zaposlila sam se u Gradskoj knjižnici "Juraj Šižgorić" Šibenik 1998 godine. U početku sam obavljala poslove informatora na Znanstvenom odjelu Knjižnice, a nakon položenog stručnog ispita (1999. godine) radila sam na obradi knjižne građe, katalogizaciji i klasifikaciji. Krajem 2004. godine dobila sam ovlašnicu za rad u programu kooperativne katalogizacije u knjižnično-informacijskom sustavu CROLIST. Od rujna 2012. postajem Voditelj matične službe za narodne i školske knjižnice.

Bila sam predsjednica Knjižničarskog društva Šibenik tri mandata. Član sam Radne grupe za Zelene knjižnice od njezina osnutka 2014. Voditelj sam projekta Zelena knjižnica i Živjeti zdravo. Također, sudjelovala sam na međunarodnom projektu C-change u okviru kojeg se Grad Šibenik pridružio gradovima Manchesteru, Mantovi, Wroclavu, Gelsenkirchenu i Aguedi da bi potaknuo podizanje svijesti o onečišćenju i klimatskim promjenama kroz rad u kulturi. Početkom 2020. godine stekla sam zvanje višeg knjižničara.

Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić"
ŠIBENIK

Polana 6
+385 (0)22 201-280, fax: 201-300
@: gknjnjicna-sibenik.hr
www.knjnica-sibenik.hr

Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik i Knjižničarsko društvo Šibenik u posljednjih osam godina organizirali su u okviru projekata *Zelena knjižnica, Živjeti zdravo i C-change* različite aktivnosti: predavanja, prezentacije, radionice, predstavljanja knjiga, projekcije dokumentarnih filmova, izložbe itd. Pritom su suradivali s kulturnim i odgojno-obrazovnim ustanovama i udružinama koje se profesionalno bave temom održiva razvoja. Osobito je bila plodna suradnja s Javnom ustanom "Nacionalni park Krka", koja je počela i prije službenog pokretanja projekta *Zelena knjižnica*, kojemu je cilj educiranje korisnika u područjima ekologije, zaštite prirode, samoodrživosti, energetske efikasnosti itd. Knjižnica i Društvo uključili su se početkom 2018. u nacionalni projekt "Živjeti zdravo", koji Hrvatski zavod za javno zdravstvo provodi s ciljem promicanja programskih sadržaja vezanih za zdravi način života.

Knjižnica je, s projektom *Zeleno volim*, sudjelovala u međunarodnom projektu C-change, koji su gradovi Šibenik, Manchester, Mantova, Wroclaw, Gelsenkirchen i Agueda provedli, kroz aktivnosti njihovih kulturnih ustanova, s ciljem podizanja svijesti o onečišćenju i klimatskim promjenama. Projekt je realiziran od 1. rujna 2019. do 15. srpnja 2020. U sklopu projekta u Knjižnici su četiri predavanja i pet radionica u suradnji s ekološkom udružnjom Zeleni mreža aktivističkih grupa (ZMAG) - permakulturnim stručnjakom Nenadom Majkovićem.

Uspostavljen je, u sklopu Erasmus+ projekta "Zelena knjižnica: knjige i priroda nam pomažu", suradnja s Knjižnicom Franca Ksavera Meška Ormož iz Slovenije, koja je u Knjižnici priredila izložbu "Lepote ormožkoga kraja".

Na natjecanju za IFLA-inu nagradu Zelena knjižnica za 2020. godinu, Knjižnica je podijelila drugo mjesto s Četirinest knjižnicama.

Zaključno treba istaći veliki odaziv korisnika koji su kroz odabранe programe usvojili nove vrijednosti i obrasce ponašanja, te prepoznali koliko je rješavanje problema održivog razvoja važno za dobrobit zajednice.

PROMOCIJE KNJIGA I SLIKOVNICA

Prva knjesta LCHF Kuharica i Recepti i način Štava. Zdravo i slano bez glutena Helene Jakoliš, Gurmanske veze, Maje Petrićević. U – kako sam nadvaljao autoimmunu bolest uz pomoć paleo prehrane i funkcionale medicine Denisa Delogu, Velika knjiga o prehrani i njenoj vrednosti Mirko Černić, Kristina Očerana, Marko u Telešiću, Marko na Vrantskom jezeru, Marko na Krki i Prigatnjavač za morski dubina Martine Markov.

IZLOŽBE

u suradnji s javnim ustanovama „Nacionalni park Krka“ i „Park prirode Biokovo“ i Knjižnicom Franca Ksavera Meška Ormož iz Slovenije

Izložba / exhibition

Ivo Peršan
"Cvjet Adriona"
"Flowers of Adriatic"

EKOLOŠKE RADIONICE

Radionica izrade sapuna; radionica izrade tradicionalnih bljin i likovnih balzama i macerate; edukativna radionica o uporabi papira 3R (Recycle, Reduce, Recycle) u suradnji s Knjižnicom Franca Ksavera Meška Ormož iz Slovenije; radionica "Sustavni pogled u suradnji s Osnovnom školom Materice"; edukativne radionice u suradnji s dječnjim vrtićima Osmjeh i Sunce; radionica o zdravom načinu života u suradnji s Dječnjim vrtićem Osmjeh i OŠ Jurja Šižgorića; radionica kućnog sjemenjstva; radionica kompostiranja u stanicama radionice prirodne kozmetike u suradnji sa ZMAG-om i radionica izrade drvenog kompostera za vrt ili susjedstvo.

FILMSKE PROJEKCIJE

u suradnji s Medicinskom, Turističko-ugostiteljskom i Prometično-tehničkom školom u Šibeniku

LIKOVNE RADIONICE

"Najnoviji novi strojevi", "Homage Robertu Visentini", "Kako sačuvati energiju?", likovne radionice o ekologiji mora u suradnji s OŠ Jurja Šižgorića

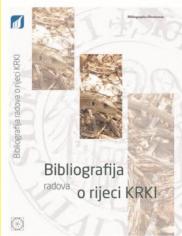

Mobileko

IZDAVAČKA DJELATNOST

Dva izdania u suradnji s Javnom ustanom „Nacionalni park Krka“

PREDAVANJA

Ivan Gregov: Permakultura; Darko Vujnović: Priroda i ljudi; Štefan Šć. Dragi Matić: Plastični otpad i njegova uloga u globalnim promjenama i učinku na naše zdravlje; Žora prehrana za djecu; Ivica Klajić: Važnost telezrenog vježbanja u vrtčik dob; Goran Dragićević: Eko-aktivizam, održivo društvo i održiva kultura; Urbana permakultura; prenaranljivo poljoprivredu; Nenad Majković: Transcenzija u niskougljono-društvo i opromjenjivo zajednice

PREDSTAVE

Mail Čuvati prirode u suradnji s Dječnjim vrtićem Smilje

PRIREDILA:
Melinda Grubisic Reiter
čili knjigovar - vrtoci, Eko-pozitivne knjige i stvari
DAZAJN: Robert Juric

Sažetak

Otkad je osnovana 1838. godine kao "Ilirsko čitanja društvo", Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" s vremenom je postala jedna od najznačajnijih kulturnih ustanova u gradu Karlovcu. Kako se njezin fond razvijao, prostorni zahtjevi postajali su sve veći zbog čega se selila po različitim lokacijama u gradu. Rješenje je bila prva namjenski građena zgrada za knjižnicu u Hrvatskoj koja je donijela mnoge promjene u poslovanju same knjižnice. Prva faza izgradnje dovršena je 1976. godine. Rad je tada organiziran po odjelima te je korisnicima omogućen slobodan pristup knjižnom fondu. Iako je zgrada u Domovinskom ratu teško oštećena, knjižnica je nastavila s radom, a posljedice ratne štete sanirane su tijekom 1995. i 1996. godine. Druga faza izgradnje dovršena je 2007. godine i novi je dio otvoren na početku Mjeseca hrvatske knjige. Cijeli prostor knjižnice sada obuhvaća 3680 m², a njezin fond više od 260 000 jedinica građe. U 2018. godini putem natječaja Europskog fonda za regionalni razvoj i njihovog Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.", Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja RH i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost te kredita HBOR-a putem osnivača, Grada Karlovca, osigurana su sredstva za energetsku obnovu knjižnice. Predviđeno razdoblje provedbe projekta bilo je od 17. 8. 2018. do 17. 2. 2020. Za vrijeme radova iz spremišta je izmješteno preko 60 000 jedinica knjižne građe te 40 000 jedinica periodike, a knjižnica je nakratko bila zatvorena za korisnike samo kada je građa vraćana. Energetska obnova završena je u prosincu 2019. godine, prije predviđenog roka, a kraj radova svečano je obilježen Danom otvorenih vrata, besplatnim upisom te nizom različitih aktivnosti. Ovom obnovom postići će se godišnja energetska ušteda, poboljšati kvaliteta boravka u knjižnici za djelatnike i korisnike, smanjiti emisiju CO₂, a energetski razred zgrade unaprijeđen je od E na B kategoriju. Knjižnica u svom radu podupire i promiče održivi razvoj te jača svijest o zaštiti okoliša, a provedbom ovog projekta energetske obnove napravila je korak naprijed u svojoj misiji poboljšanja kvalitete života svoje lokalne zajednice.

Životopis

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala sam hrvatski jezik i književnost te informacijske znanosti, smjer bibliotekarstvo. Stručno osposobljavanje odradila sam u Gradskoj knjižnici i čitaonici Ivana Belostenca Ozalj. Od 2015. godine radim u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" Karlovac, dvije godine na Stručnom odjelu kao informator te tri godine u Knjižnici za mlade, njezinu dislociranom odjelu. Tamo sudjelujem u organizaciji i osmišljavanju različitih programa, događanja, radionica i predavanja namijenjenih prije svega mladima. Osnovala sam i vodim Čitateljski klub Cheetah(j!) koji djeluje već četiri godine, sudjelujem u online usluzi Pitajte knjižničare, postavljanju izložbi, u različitim projektima, izradi letaka i plakata te često lektoriram.

Energetskom obnovom do zelenije lokalne zajednice

Sanja Graša • Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

- Knjižnica osnovana 1838. godine kao „Ilirsko čitanja društvo“
- selila se po različitim lokacijama u gradu
- prva namjenski građena zgrada za knjižnicu u Hrvatskoj
- prva faza Izgradnje dovršena 1976. godine
- rad organiziran po odjelima, korisnicima omogućen slobodan pristup knjižnom fondu
- zgrada u Domovinskom ratu teško oštećena
- druga faza Izgradnje dovršena 2007. godine
- prostor knjižnice obuhvata 3680 m², fond više od 260 000 jedinica građe

- sredstva za energetsku obnovu: natječaj Europskog fonda za regionalni razvoj i njihov Operativni program „Konkurenčnost i kohezija 2014. – 2020.“, Ministarstvo regionalnog razvoja RH, fondovi Europske unije, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja RH, Fond za zaštitu okoliša i energetski učinkovitost te Grad Karlovac putem kredita Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR)
- predviđeno razdoblje provedbe projekta od 17. 8. 2018. do 17. 2. 2020.
- obnova završena prije roka, u prosincu 2019.
- kraj radova svečano obilježen Danom otvorenih vrata, besplatnim upisom, nizom različitih aktivnosti
- godišnja energetska ušteda, poboljšana kvaliteta boravka u knjižnici za djelatnike i korisnike, smanjenje emisije CO₂, energetski razred zgrade unaprijeden od E na B kategoriju

Zeleni festival – Karlovačka zelena priča

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Ljudevita Šestica 1, Karlovac • 18. rujna 2020.

Suradnja Gradske knjižnice Ante Kovačić s ekološkim udrugama

Margareta Matijević Kunst, Knjižnice grada Zagreba – Gradska knjižnica Ante Kovačića
margareta.matijevic@gmail.com

Maja Jurenić, Knjižnice grada Zagreba – Gradska knjižnica Ante Kovačića
maja.jurenic@kgz.hr

Sažetak

Kroz postersko izlaganje donosimo pregled ekoloških aktivnosti i radionica u Gradskoj Knjižnici Ante Kovačić, Knjižnice grada Zagreba. Projekt Zelena knjižnica za zeleni Zagreb u Knjižnicama grada Zagreba provodi se od siječnja 2017. godine. Knjižnica redovito surađuje s nekoliko ekoloških udruga s područja grada Zaprešića i okolice, te udrugama iz Zagrebačke županije i grada Zagreba. Tijekom godina uspostavili smo suradnju s LAG Savom, (LAG-ovi su lokalne akcijske grupe za provedbu lokalnih razvojnih strategija u okviru Mjere 19, programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020). Prikazat ćemo što smo do sada postigli i kako ekološke radionice koje se odvijaju u knjižnici pomažu lokalnoj zajednici i promiču svijest o zdravom uzgoju hrane, te zdravom načinu života. U suradnji s udrugom Zeleni klik! provode se radionice i aktivnosti kojima se promovira i potiče projekte održivog razvoja. Radionice i aktivnosti koje su namijenjene korisnicima Odjela za djecu i mladež, potrebno je pažljivo osmišljavati kako bi ostvarile cilj stvaranje zdravih navika i ekološki osviještenog načina života kod djece i mlađih. Projekt Ban Čepić, humanitarno-ekološki je projekt Srednje škole Ban Josip Jelačić u Zaprešiću, koji je pokrenut u studenom 2015. godine. U projektu se skupljaju plastični čepovi i doniraju Udruzi oboljelih od limfoma i leukemije. Knjižnice kao informacijska središta svoje lokalne zajednice kroz knjižnične programe i usluge u suradnji s udrugama pridonose zaštiti okoliša i jačanju svijesti o održivome razvoju.

Životopis

Zovem se Maja Jurenić. Rođena sam u Zagrebu 1978. godine. Diplomirala sam talijanski jezik i književnost i hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 2000. godine predavala sam u raznim školama stranih jezika kao predavač talijanskog jezika, prevodila sam, predavala hrvatski jezik strancima i u špediciji kao referent. Od 2011. do 2012. radila sam kao nastavnica hrvatskog jezika u osnovnoj školi. Od 2013. godine radim u Knjižnicama grada Zagreba i to u Gradskoj knjižnici Ante Kovačića. Radila sam kao informator u Čitaonici, Odjelu za odrasle, a trenutno sam informator na Odjelu za djecu i mlade. Od 2014. uspješno moderiram Čitateljski klub za odrasle. Uključena sam u mnoge projekte za djecu, mlade i odrasle kao što je Zelena knjižnica za zeleni Zagreb unutar koje organiziramo aktivnosti namijenjene djeci i odraslima. Unutar projekta 65+ održavamo radionice i predavanja za Kutak za umirovljenički trenutak. Moj rad s djecom usmjerjen je i prema radionicama talijanskog jezika za osnovnoškolce, čitateljskog kluba za djecu i Satova lektire u knjižnici, projekta koji je osmišljen za osnovnu i srednju školu. Aktivno sam sudjelovala u organizaciji i realizaciji skupa održanog u Zaprešiću Knjižnica – mjesto društvenog i osobnog razvoja. Redovito se stručno usavršavam.

Zovem se Margareta Matijević Kunst. Rođena sam u Zagrebu 1976. godine. Diplomirala sam engleski jezik i književnost i informatologiju – smjer bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 2003. godine zaposlena sam u Knjižnicama grada Zagreba.

Radila sam u Knjižnici Sesvete od 2003. do 2018. godine na poslovima informatora na odjelu za odrasle, a zatim više od deset godina kao informator u odjelu nabave (gdje sam radila sve od nabave knjiga, katalogizacije i klasifikacije, te općenito brige o fondu). Od 2018. godine radim u Gradskoj knjižnici Ante Kovačića kao informator na odjelu za odrasle. Sudjelujem aktivno u provođenju projekta Zelena knjižnica za zeleni Zagreb, organizaciji aktivnosti za projekt 65+, aktivna sam u online projektu "Pitajte knjižničare". Od 2015. sudjelujem u radu Hrvatskog čitateljskog društva kao predstavnik ogranka Zagreb.

SURADNJA GRADSKE KNJIŽNICE ANTE KOVAČIĆA S EKOLOŠKIM UDRUGAMA

Grad Zaprešić, koji je od prigradskog satelita naglo izrastao u moderan grad, prostire se na površini od 53 km², a broj stanovnika, prema posljednjim podacima, iznosi nešto više od 27 000.

Gradskna knjižnica Ante Kovačića nalazi se u samom centru grada. Osnovana je 1958. godine u okviru Narodnog sveučilišta. U novi prostor, u kojem se i danas nalazi, knjižnica je preseljena 1986. godine kada je ušla u sastav Knjižnice grada Zagreba. Ima fond od oko 100 000 jedinica građe i oko 6 500 aktivnih članova. Knjižnica sa sadržajima koje nudi čini velik dio kulturnog i obrazovnog života grada. Kako je grad okružen ruralnim naseljima, tako je očuvanje okoliša, ruralni razvoj i održivo gospodarstvo uvijek prisutna i zanimljiva tema te se takve radionice održavaju niz godina.

Od kraja 2017. knjižnica je uključena i u projekt **Zelena knjižnica za zeleni Zagreb**. Ekoškole radionice koje se održavaju u knjižnici pomažu lokalnoj zajednici i promiču svijest o zdravom uzgoju hrane te zdravom načinu života. Promoviraju se i potiču projekti održivog razvoja. Radionicama za djecu potiče se razvoj zdravih navika i ekološke svijesti. Djecu se uči da čuvanjem planeta čuvaju sebe i svoje voljene, a radionicama humanitarnog karaktera da brinu o sebi i drugima.

LAG SAVA

Local akcijska grupa (LAG) je partnerstvo predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora određenog ruralnog područja koje je osnovano sa namjerom izrade i provedbe lokalne razvojne strategije tog područja, a čiji članovi mogu biti fizičke i pravne osobe. LAG Sava održava radionice gospodarske i ekološke tematike te radionice pisana životopisa. U GK Ante Kovačića održali su ekološke radionice *Kako opremiti prostor sobnim biljem* i *Mala škola vrtlarenja*.

*Marijana Jurak:
Kako opremiti
prostор sobним
biljem*

ZAVIČAJNO-EKOLOŠKO DRUŠTVO ZAPREŠIĆ

Udruga kojoj je cilj poticanje i educiranje građana na očuvanje okoliša i čuvanje zavičajne kulture i baštine. Ove godine proslavila je 25 godina rada. Specifična je po tome što je i zavičajno društvo pa osim održavanja radionica izdaje i zbirke poezije lokalnih pjesnika. Orientirana je na lokalnu zajednicu pa su članovi udruge u GK Ante Kovačića održali predavanja za osnovnoškolce *Kakvu vodu pijemo?* i *Tribina o ambroziji*.

Tribina o ambroziji

*Marijana Jurak:
Kako opremiti
prostор sobним
biljem*

BAN ČEPIĆ – SREDNJA ŠKOLA BAN JOSIP JELAČIĆ

Projekt "Ban Čepić" je humanitarno-ekološki projekt Srednje škole Ban Josip Jelačić iz Zaprešića pokrenut u studenom 2015. godine. Cilj projekta je animirati učenike, nastavnike i sugrađane na skupljivanje plastičnih čepova u humanitarne svrhe. Plastični čepovi doniraju se Udrži obojelih od leukemije i limfoma koja ih potom prodaje te novcem od zarade financira skupe lijekove. Svake godine u GK Ante Kovačića održava se radionica oslikavanja staklenki u koje se mogu skupljati plastični čepovi.

*Kreativna radionica
Ban Čepić:
reciklirajmo zajedno*

UDRUGA PČELARA ZAPREŠIĆKOG KRAJA

Udruga pčelara "Ban Josip Jelačić" ima 58 članova s preko 2 500 košnica. Cilj i zadaci udruge su promocija, unaprijeđenje i razvoj pčelarstva te očuvanje prirodnog okoliša i bioraznolikosti, popularizacija pčelarstva kod građana, mlađeži i djece. Sada je uloga pčelara važna ne samo u proizvodnji meda, nego i u brzi u pčelama. Pčele su izrazito važne za održanje bioraznolikosti u oprashtivanju voćaka i poljoprivrednih kultura. Zato članovi udruge brinu i o sadnji medonosnih i parkovnih sadnica pa su tako prije nekoliko godina u suradnji sa Zagrebačkom županijom krenuli u sadnju medonosnog bilja i drveća. U GK Ante Kovačića održano je predavanje za osnovnoškolce i postavljena izložba pčelarskog alata.

*Radionica za djecu o
održivom razvoju*

ZELENI KLIK

Udruga sukladno svojim ciljevima djeluje na održivom razvoju i zaštitu okoliša i prirode. Osnovana je u cilju unaprjeđivanja, razvoja i podizanja kvalitete življienja, osobito u području održivog razvoja, ekologije i razvoja zajednica te s primjenom na svim društvenim skupinama. Osobiti obzir ima prema najosjetljivijim društvenim skupinama: djeci i mladima, starijim dobним skupinama građana, osobama s posebnim i specifičnim potrebama te onima u životnim teškoćama. 2019. u GK Ante Kovačića Zeleni klik održao je radionicu za djecu o održivom razvoju i izložbu plakata.

*Autorice:
MAJKA JURENIĆ (maja.jurenic@kgz.hr)
MARGARETA MATIJEVIĆ KUNST (margareta.matijevic.kunst@kgz.hr)*

UČENIČKA ZADRUGA ZDENEC OŠ ANTUNA AUGUSTINIĆA IZ ZAPREŠIĆA

Osnovana je 2017. te se u nju odmah uključio velik broj učenika i učitelja. Sastoji se od šest sekcija: likovna, ručni rad, izrada ukrasnih predmeta, kozmetičarska, mladi tehničari i domaćinstvo. Osnovni moto rada je recikliranje. Kroz proces stvaranja raznovrsnih proizvoda od recikliranog materijala učenici uče o vrijednosti rada i pomaganja drugima te razvijaju poduzetnički duh. Učenička zadruga Zdenec izlaže svoje radove u izložbenom prostoru GK Ante Kovačića.

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA
GRADSKA KNJIŽNICA ANTE KOVAČIĆA
TRG ŽRTAVA FAŠIZMA 6, ZAPREŠIĆ

Zelena priča ZKD biciklista

Karolina Zlatar Radigović, Zagrebačko knjižničarsko društvo
karolina.zlatar@gmail.com

Sažetak

ZKD biciklisti organizirali su se prvi put 2014. godine kako bi sudjelovali na obilježavanju Dana hrvatskih knjižnica. Ova inicijativa osmišljena je u kratkom vremenskom periodu pod okriljem Zagrebačkog knjižničarskog društva čijih je dvadesetak knjižničara – biciklista prisustvovalo proslavi tog dana. Na toj knjižničarsko-biciklističkoj ruti od Zagreba do Siska, noseći reflektirajuće prsluke, privlačili su pozornost vozača i stanovnika okolnih mjesta. Pred samim ciljem dočekali su ih kolege knjižničari i biciklisti iz lokalnog biciklističkog kluba koji su s njima dobjiciklirali do samog cilja, a to je bilo "Kazalište 21" u Sisku gdje su ih dočekali s velikim oduševljenjem i pažnjom predstavnici gradskih i regionalnih vlasti, ministarstva kulture, ali prije svega kolege knjižničari i članovi Hrvatskog knjižničarskog društva. To je ujedno bio i cilj ove akcije – skrenuti pozornost šire javnosti na trajno važnu ulogu knjižnica u društvu. Od tog trenutka pa sve do danas upustili su se u pustolovinu koja neprekidno traje sedmu godinu zaredom. Uspješno provode dva programa: "Biciklom kroz knjižnice Zagrebačke županije" i "Biciklom kroz knjižnice Hrvatske". Svoje su djelovanje povezali s UN-ovom Agendom 2030 i Ciljevima održivog razvoja. Bicikl kao općeprihvaćeno sredstvo mobilne održivosti služi za upoznavanje knjižnica, drugih kulturnih i prirodnih znamenitosti, razmjenu informacija među knjižničarima te stjecanje novih poznanstava neophodnih za ostvarivanje budućih suradnji. Na taj način stvara se i mreža zagovaratelja knjižnica jer uz knjižničare – bicikliste na biciklijadama sudjeluju i zaljubljenici u knjige, knjižnice i čitanje koji upoznaju vrijedne programe koje knjižnice nude. Također, na taj način šire i pozitivnu sliku u javnosti o knjižničarstvu kao struci. Cikloknjižničari Zagrebačkog knjižničarskog društva i drugim svojim aktivnostima skreću pozornost na svoj rad te redovito sudjeluju na različitim manifestacijama poput Noći knjige, Dana planeta Zemlje, Zelenog festivala – Okrenimo na zeleno, Europskog tjedna mobilnosti, Festivala znanosti, "Let's Go Green!" – 1. međunarodne konferencije o zelenim knjižnicama, IFLA WLIC-u, itd. Redovito izlažu fotografije sa svojih biciklijada, sudjeluju na tribinama i predstavljaju se kolegama na stručnim druženjima i skupovima.

Životopis

Rоđena sam u Zagrebu 1977. godine. Završila sam studij novinarstva na Hrvatskim studijima i studij bibliotekarstva na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Položila sam stručni ispit za knjižničarku. Od 2000. godine zaposlena sam u Knjižnicama grada Zagreba. Za obrazovni i dječji program Hrvatskog radija pišem priloge za dječje emisije. Od 2003. godine radim na radnom mjestu diplomiranog knjižničara u Službi nabave i obrade knjiga Knjižnice Novi Zagreb.

Polaznica sam Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Sudjelujem na stručnim skupovima i radionicama vezanim za knjižnice i suvremenim menadžment, statistike i pokazatelje uspješnosti knjižnica, stručnim skupovima katalogizatora te javnom zagovaranju i održivom razvoju namijenjenom knjižnicama u skladu s IFLA-inim međunarodnim programom zagovaranja.

Područje stručnog interesa vezano je uz narodne knjižnice, nabavu te sadržajnu i formalnu obradu knjižne i neknjižne građe, knjižnično poslovanje i upravljanje, odnose s javnošću, alternativne načine zagovaranja knjižnica te društvene medije.

Aktivna sam članica Zagrebačkog knjižničarskog društva. Bila sam urednica mrežnih stranica društva i administrator na društvenoj mreži Facebook. Trenutno sam urednica FB grupe ZKD biciklista i mrežne stranice ZKD biciklista. Predsjednica sam Radne grupe ZKD Biciklisti, novoosnovane radne grupe unutar ZKD-a. Organizirala sam ili sudjelovala u organizaciji osam biciklijada Društva. Također, kao cikloknižničar Zagrebačkog knjižničarskog društva redovito sudjelujem u organizaciji na različitim manifestacijama poput Noći knjige, Dana knjižnica, Dana planeta Zemlja, Zelenog festivala – Okrenimo na zeleno, Festivala znanosti, itd. Organiziram izlaganje fotografija s biciklijada, sudjelujem na tribinama te na stručnim druženjima i skupovima. Redovito pišem članke za glasilo društva "Novi uvez" i "HDK novosti".

Članica sam Komisije za javno zagovaranje knjižnica i radne grupe Društveni mediji pri Hrvatskom knjižničarskom društvu. Aktivna sam u Hrvatskom čitateljskom društvu te sam članica Društva prijatelja glagoljice.

Zeleni festival - Karlovačka zelena priča
Zelena priča ZKD biciklista

U svrhu zagovaranja knjižničarske profesije i knjižnične djelatnosti, cikloknižničari organiziraju knjižničarske biciklijade.

Kontinuirani programi od 2014. godine!

8 biciklijada
10 knjižnica
5 znamenitosti
11 gradova
205 sudionika
520 kilometara

www.zkd.hr/zkd-biciklisti; FB: ZKD biciklisti; info@zkd.hr